

CSONGRÁDILAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi
észt illető közlemények, előfizetési és hirdetésid-
jak küldendők.
Keziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 ko.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Törvény az élelmiszerhamisítás ellen.

A földmívelésügyi miniszter-umban erős kodifikációs munka folyik és több törvényt nagy reform alá akarnak fogni. — Reformálni a mezőrendésről szóló 1894. XII. t. c.-t. amely a megváltozott viszonyok folytán ma már idejét múlt. Revízió alá veszik továbbá a vízjogról szóló törvényt amelynek hiányait a gyakorlati életben erősen megérzik. Élelmiszeri munkálatok folytak ezenkívül az élelmiszerek és termények hamisításáról szóló törvény körül is, amelyet egészen új alakban kívánának a törvényhozás elé terjeszteni.

Nincs az az ország Nyugat-Europában de a kultiváltabb államokban még kevésbé, ahol olyan nagy területe volna az élelmiszerek hamisításának, mint éppen Magyarországon, ahol egy jó öreg közmondás szemtől szemtől csak hamisítatlan retket lehet kapni, mert annak a hamisítása nem érdemes. Ami azonban érdemes a

hamisításra az itt mifelénk meghamisítottak. Hamisított tej, hamisított fűszerek, vaj, konzervek és mindaz ami a táplálékot szolgálja, zsiradékok és ne felejtsük ki a bort sem, mindezt nálunk csak ritka esetben kapja az ember természetes állapotban. Szőlőtermelő, földmívelő és állattenyésztő ország vagyunk, ahol igazán elvárhatnók azt, hogy mindent a maga természetességében kapjunk és ime mégis az élelmiszerhamisítás Magyarországon az Eldorádója.

Franciaországban súlyos büntetések sújtják a hamisított Szwajczerben meg azon felül a hamisítónak kötelessége saját költségén felfüggesztésére tudni a nagyközönségnek, hogy hamisítást követett el élelmiszerekkel, ki kell a fórum elé és bünbánóan vezekelve mondania kell bűnös vagyok súlyos és az emberek egészsége ellen való merényletet követtem el. Persze az ilyen büntetések mellett keves embernek jut eszébe, hogy a várható haszonért ilyen nagy kockázatra szánja magát. De különben is ezekben az országokban a köztisztességnek olyan magas fokán állanak az emberek, hogy bizony csak ritkán kerül sor arra, hogy ilyesmi megtörténjen és ha megtörtént, bizony akkor a bűnös-

nek nincs maradása abban az országban. Így van ez külföldön. Nálunk az élelmiszerhamisítók nagy urak, hamisított tejből palotát építenek, befolyásra tesznek szert a városnál, kiket vezetői és ugynevezett tamaszai a társadalomnak. — Persze az ilyen országban nehezen boldogul az az ember, aki nemcsak retket hanem egyéb élelmiszer is a maga természetességében ad tovább. Nem boldogulhat, mert ami silányabb, ami hamisított az könnyebben és olcsóbban állítható elő és nem képes versenyezni a lelkiismeretlen konkurensokkal, akiket nemhogy kiséprűzne az országból a becsületes közvélemény, hanem még istápol is azzal, hogy befolyáshoz engedi őket és vagyonnal honorálja ezt a lelketlen üzérkedést.

Igaz, mi is olvassunk esetről-esetre, hogy egy gazdalkodót vagy fuvarost hamis tej forgalomba hozatala miatt kétszáz korona pénzbüntetésre ítéli az illetékes hatóság, igen ám, de milyen ritkán olvassuk azt, hogy egy tejnyereskedőt vagy bizottsági tag urat, aki az egész várost, vagy annak legalább is egy jókora részét ellátja méreggel. Mert a hamisított étel a gyomorra kész méreg. Nem egyszerre, nem hirtelenül hat, ha-

TARCSA

Ejszaka.

Írta: Al Rudolf

Igen fiatal ember, kezdte újból remegő hangon és szabadon maradt kezével hátrasimította a haját, amelyet a szél az arcába sodort, amikor Őt itt látom magam előtt azt gondolom, hogy most ő is ilyen lehet, A hám tudniillik.

Kis szünetet tartott és én nem tudtam nyomban válaszolni. Azután tovább beszélt vekony hangján.

Tizenkilenc éve, hogy meghalt a férjem. Nagyon jól eltűnt együtt. Nagyon jól. A tíz év tizenkettes éves volt. Tengődünk valahogyan. Én nőni jartam. Keserves dolgot volt, naphosszat amotótkiról elött állni. De muszáj volt Mit csináljunk? Neha adtak valakit a fiam számára is, Emm valót és ruhát. De olyan emberekhez kerültem, akikre ráfert volna, hogy én vigyek neki valamit.

Ismét árulnia kellett. A szeméi élelmebbek lettek és pontosan megfigyelte, hogy az emberek odaönnel-e vagy egyéb jelet adják annak, hogy venni akarnak.

Akadott néhány pillanata, amikor megfigyelhettem. Nem is tehet olyan öreg, mint amilyenek egyebkent látszik. De az a sok ránc az arcan igen megleveszté az embert. Megismeretlen szíva volt és fénytelen szemmel pontosan megfigyeltek a járókelőket bizonyára súlyosan rágaszkodik az életnek.

Tovább beszélt, mert nem jött senki akit vasárra kellett felszántania.

Igy ment egy darabig. A hám kikérte az iskolából és szintén keresett valamit, hogy kezebe volt a katonasághoz. Katona lett. De már az első leveleiből azt juttam mintha, másnyennek képzelte volna a katonacéletet. Egy későbbi leveleiben a banasmod miatt panaszkodott. Azt írta, hogy az a tezt nagyon megtoldta az idejét. Nem tudtam elgondolni hogy olyan rossz legyen a helyzete. Sok mindezt a valonai rosszabbnak lát az ember azért mert előzően más nyennek gondolta, így hat utam, hogy csak legyen túrrelemmel. Csak ne sajnálja a társaságot. Jóra írtam. A levelemnek nagyon örült Vigasztalas volt neki.

A kezével megtörölte a szemét. — Lássá azután megegyeszer írt egész röviden és értelmetlenül. Itt van minden levele. És akkor igen rossz sora lehetett. Nem tudtam azonnal írni. Ami körünkben nem

ugy tanulták az írást. Iden . . . igen . . . Par nap múlva jött egy rendőr és érdekődött felőle. Elment. Többet nem tudtam meg. De én azt mondtam magamnak, hogy még él. Emiatt nem aggodom.

És többet nem lallott róla? — kérdeztem.

De megis. Pár nap múlva levelet kaptam. Az idegen legőből. Itt sem nagyon tetszett neki, de kiöltötte az idejét. Most Parisban nős és bolja van. Gyakran írunk egymásnak és ő küld is mindig egyet más. Ha jobban bírnám a csontjaimat, akkor már átmentem volna.

Egy fiatal ember jött és vásárolt. Az árusító a garast ismét a kezébe fogta, lehajtotta a fejét de hamar visszahuzta.

Azután elővette zsebkendőjét és a garast gondosan odakötötte az enyémbhez.

Maga nevet — mondta, anélkül, hogy rám nevelt volna de neha olyan fickók jönnek, hogy az ember fel. Kabátját gondosan a keblére huzta és a kendőt mely lecsuszott, a vállára huzta.

Nekem sem a legjobban ment a sorom. Amig mosni tudtam jó volt, De az már nem ment. Akkor elment Egél építőmesterhez épületi takarítónak. Ott nyugtam és gyötörtém magamat csak igazán,

sem lassan, de biztos eredményel teszi tönkre az emberi szervezetet.

Hogy a földművelésügyt miniszteriumban most már rátértek ennek a törvénynek a reformálására is, és hogy az emberek immáron nemcsak a mások bajával, hanem a saját gyomrukkal is törődnek, annak legjobb jele ez a kodifikációs szándék, amelyet nyilván úgy fogunk keresztül vinni, ahogy azt a mi szempontunkból, a közönség szempontjából tartjuk kívánatosnak. Jó lenne ha a kodifikátorok érintkezésbe lépnének a patronage egyesülettel, a rendőrségnek illetékes osztályával, a klinikákkal és a városi kórházakkal és a beszerzett anyag alapján vezetné magát a kodifikáló munkálatokban. Terjesztesse maga elé annak a statisztikáját, hogy hányan haltak meg a higitott tej, az avas vagy mesterseges vaj és zsiradék következtében, a gyermekhalandóság mit köszönhet a vizes tejnek és hogy hány ember görnyed meg idő előtt a hamis táplalék következtében. Nagy nemzetmentő munkálatot teljesít az a törvény, amely a leg súlyosabban bünteti akik mindeme pusztulásnak közvetlen vagy közvetett okozói.

Reméljük, hogy ezek a szempontok vezérelték azokat, akik az ételhamisítási törvény revíziójának gondolatát felvetették és reméljük, hogy ugyanilyen szellemben fogják ezt végrehajtani. Legfőbb ideje már hogy ez az ország ne csak a politikai szédelőktől szabaduljon, hanem azoktól a hamisítoktól is, akik minden alkalomkor gyomrukba döfnek.

Hitelszedelgők megrendszabályozása.

Azokról az információs irodákról van szó, melyeknél hiteltudakozás kitűnő anyag tisztességtelen visszaélésekre. Az informátor kezében óriási hatalom van: tőle függ, hogy a kereskedő, iparos, vagy az az egyen, akitől a kereskedőnek kap a hiteltudakozót, akik nem lelkiismeretes információk adásának látják feladatukat, hanem fizetést csinálnak abból, hogy jó vagy rossz információt adnak.

Kézenfekvő az efféle ügyletek romboló hatása. A hitelképes egyen nem kap hitelt, ha a zsaroló tudakozó irodát le nem kényezi, viszont a szédelő a hitelirodának nyújtott megfelelő baksisost a hitelképesség magas nimbuszával övezheti magát. A bankár, nagykereskedő, nagyiparos elveszti a bizalmát, megszűnik a kereskedői

És mennyit kerestem! Két márkát naponta.

Vidám társaság közeledett. Sok óráltalan beszéd után végre az urak mind egyike volt egy skatulyát,

Körülbeül egy óra volt. Jött a lámpakezelő és eloltotta előttünk a lámpát. Felriam a címét és hazamentem. Nem volt hideg de amikor ágyba feküdtem, úgy éreztem, mintha fáznék. Nehány het mulva már nem találtam a net a szokott helyen. Másnap a lakására mentem és megtudtam a szomszédoktól, hogy nála volt a fia és magával vitte.

(Vége.)

hit, a hitel ami nélkül nincs egészséges piaci élet, mint ahogy azt Széchenyi Ferenc kimutatta.

Legutóbb a kereskedelemügyi miniszterium kiállításba helyezte a tudakozó irodák megrendszabályozását. Erre égető szükség is van, csak hogy a megrendszabályozás módozatait megtalálni nehéz. Elvégre mindenkinek joga van olyan véleményt leadni valamely emberről a hozzá forduló érdeklődőnek, amilyent éppen látta, hogy nem követ ezzel becsületesítést vagy hasonlót; már pedig az a véleménynyilvánítás, hogy valaki szegény, nem büntetendő jellegű. A rendszabályozásnak ott kell rátenni a kezét a tudakozó iroda torkára, ahol az a vélemény nyilvánítás a véleményezettel fizetett. A baj ott van, hogy ezeket a hitelszedelgőket infagranti rajtakapni nem lehet mert azok mindig megtalálják a zsarolás megfelelő formáját. Az ügynek példát ily szavakkal állít: be X Y urhoz van szerencsem? Kérem én a tölemfügg hiteltudakozó tisztviselője vagyok Önrol épp most kérdezősködnék nálunk s innen nyertük b címét. Kérem azért jöttek, hogy szolgálatainkat felajánljuk. Ön vesz 600 koronáért egy ilyen füzetet, ebben 200 szelvény van, amellyel tehát Ön 200 tudakozást kérhet Utólagos ráfizetés nincs. A 200 szelvényt Önnek 6 hónapon belül kell elhasználnia, különben érvénytelenek. Szelvényeket, amelyek a 6 hónapi tenminuson túl megmaradtak, természetesen, nem vesszük vissza. Irodánk a legelső egyike, hisz mondom épp most kérdezősködnék Önrol is, és a válasz holnap elmegy.

A szegény hitelreszorult akinek egész existenciája függ attól, hogy hitelt meg ne vonják kénytelen 200 tudakozó megrendelést venni (ha nagyobb vállalatról, van szó természetesen emelkedik a szám) holtott 6 hónapon belül legfeljebb 10-12 információt sz. ul. vagy egyáltalában nincs rá szükség. Ezek az információk, melyeket kap különben sem érnek semmit, mert hálába rendszer szerűleg ott is megjelenik az ügynek, és aszerint, hogy költött e üzletet vagy nem érkezik az információ. A informált tudja ezt is, de hát o esetleg semm mást nem tud a kérdezőtről, mint amit az információs irodától nyer, így hát mégis ennek alapján indul, s ha hónapok múltán kiabrandul, meggy egy másik hitelirodához ahol ugyanezen hónapok mulva rájő, hogy rajjavesztett.

Az elmondott sablon csak egyike azoknak a tiszte ségtelen úzerkedésekkel sok kutató iroda dolgozik. Ennél olyformán lehetne segíteni, hogy a kereskedelmi miniszter megültje a záros határidőn belül lejáró bizonyos számú információ előfizetést. De van a hitelszedelgők zsarolásának sok másféle alak a, amelyet kikutatni a miniszterium feladata lesz valamint azoknak lehetetlené tétele is. Mennél energikusabban mennél kereshetetlenebbül üldözik őket, annál jobb.

A legradikálisabb segítség az volna, hogy tekintettel a hiteltudakozás óriási fontosságára, hatósági alapon rendeznének be információs irodát. A községi előjáróságok úgy is be vannak rendezve a vagyoni viszonyok nyomozására, amelynek alapján szegénység, vagy vagyontalansági bizonyítványt álltanak a gyermeket vesznek állami gondozásba, szegényházi ellátást adnak stb, lit a kezelőtisztek, akik a nyomozást végzik felesketett hivatalnokok. Ennek a nyomozó osztálynak az ügykört kellene kiszélesíteni, az anyagi áldozatok hamarosan megtérülnek, és az egész mizérián minden vonalon segítve volna. A szipla megrendszabályozás ugyanis nézetünk szerint csak azt érne el, hogy ezentul komikáltábban és agyafurtaban szédelnének a hitelhiénák. Hisz így yav ez mindenütt a kriminológiában. A koplikált zárok nem csökkentették a betörések számát (sőt az napról napra emelkedik) csak a betörés technikáját fejlesztette.

Várjuk tehát az információadás h tőzségi kezelésbe való helyezését, mely a nagy Széchenyi által sürgetett Hitel forgalma visszatérné a tisztességes forgalomnak.

UJDONSÁGOK

— Iparosaink farsangi ünnepe. Jeleztük hogy a Csongrádi Iparosijusági Közművelődési Egyesület február 1-én nagy farsangi táncestély rendezésére készült. — Illetékes helyről vett értesüléseink szerínt nevezett egyesület rendezősége Csongrád egész iparos társadalmának sőt a vidéknek bevonásával a szokottnál jóval nagyobb előkészülettel, ket tesza fényes siker érdekében, miért is az ünnepegy megtartását február 15-ére halasztotta. Az előkészületek eredményéről olvasóközönségünket e helyen fogjuk tájékoztatni.

— A gőzgépközlelők és kazánfűtők legközelebbi képesítő — vizsgái Szegeden február hó 8 napján d. e. 9 órakor a szegedi felső ipariskolába fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez Földvári utca 4 szám beküldendők.

Olcsó a pénz Angolországban. Az angol bank, mint a lapokból olvassuk, az elmúlt csütörtökön újra leszállította egy fél százalékkal a kamatlatat, E szerínt tehát Angolországban a pénz most már olcsó vagyis a hivatalos kamatlat csak négy százalék. A német birodalmi bank szinten tel százalékkal szállította le a kamatlatat, öt százalékról négy és fél százalékra.

— Orvadászat. Gupintér Mátyás Lajos nevű fia, Juri Péter beressel tolyo hó 15-én a tanyák között tilos területen vadászott. A csendőrség tetten érte őket és az engedély nélküli vadászokat feljelentette a foszoigabírósnak. Valoszinű, hogy drága nyulparrikást ettek.

— Népszereű ismeretterjesztő felolvasások. Ma d. u. 5 órakor a Csongrádi Iparosijusági Közművelődési Egyesületben „Az ókori keleti népek művészete” címen Boér Antal a tam, tanno tart felolvasást. Benedek Erzsike, Piroška Jolán, Faragó Sándor szavalnak.

— Tűz a külterületen. Folyó hó 21-én Földvár Janos mamai tel kis tanyája leegget a két korulbelül 260 korona ami a biztosítás révén megterül. A tűz keletkezésének oka még nincs megállapítva.

— Talált fűbevaló. Folyó hó 23-án a vasuti totes közeleiben egy fehér kendő sarkába kötve egy pár arany fűbevaló találtatott, Tulajajonosa a rendőrbiztosi hivatalban atveheti.

— Lopkodják a suhákát. A Tiszazugi arm. társulat igazgatosaga azt panasztolta a rendőrségnek, hogy a belvárosi lakosok a gat mellett lerakott suhákát lopkodják. Nehány napon at a rendőrség lesbe állott és tobo belvárosi lakost rajta ért a suhalopason. A tolvajokat a naak volt, 20 keve rőzsevel a rendőrség a köz. seghazához kíserte és feljelentette őket az illetékes hatóságnak.

— A teázó közöndég figyelmébe. Aki nagyon finom és olcsó rumot akar vásárolni az keresse tel Vadász Károly üzlet az ártézi kut átelenében. Ugyanott mingen fajta finom likörök kaphatok, szintén igen olcsó árban.

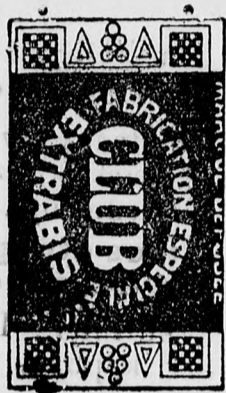
felhívás az angol táfajta lotenyasztés megalakítására

A m. kir. földművelődési miniszterium kivételesen elrendelte, hogy Csongradon az angol félvér táfajta lotenyasztés megalakítása céljaból a táfajta menekre Utopárosi tást tart.

Ennél fogva felhivatnak m ndazok gazdák, kiknek cejuk lovak nemosítására és elérése és ebbol kitolyólag lovaknak jobb értékésnése, hogy az angol félvér táfajta lotenyasztés megalakítása céljaból a táfajta menekre tartandó utopárosításra folyó hó 20-ik napjának d. e. 12 órájáig Konyves Béla gazdasági egyesületi titkarnai koznapokon a gazdasági iskolai lakasan vasarnap pedg a gazdasági egyesület helyiségeben (Kaszanti, tky Istvan rendező jelenkezzenek,

Disznűvek, Ifjúsági könyvtár, Egyetemes könyvtár Moderna könyvtár, Filléres könyvtár, Kultur és tudomány, Népies olvasmányok, jutányos áron kaphatók lapunk kiadóhivatalában.

Naptárok óriási választékban

„Club“ Cigarettapapír

csak az a valódi
amelyen az itt lenyomott
védjegy van,

Minden könyv 100 lapot tartalmaz
Utánzatoktól amelyek mind silányok
óvakodjanak.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

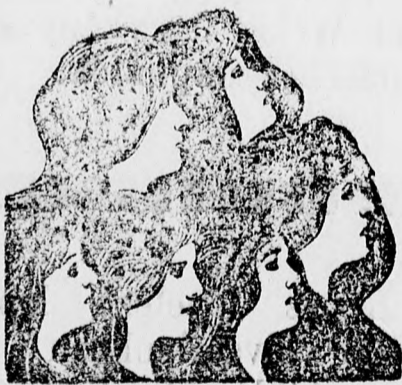
csak ez a valódi
 kölnivíz, kölnivíz-pócer és kölnivíz-szappan.
Kapható dr. apótekákban, gyógyszerüzletekben és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölnivíz-szappant, kölnivíz-pócer és kölnivíz-pócer, ha ríncsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA *Gegenüber dem Rudolfsplatz*. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivíz, kölnivíz-pócer és kölnivíz-szappant ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakóhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője;

HOLCZER EMIL ZOLTAN **Budapest, VIII, ker.,
Szigetvári-u. 16. sz.**

egyszerű levelezéssel azonnal választól közli hol szerezhető be az
eredeti minőség.

Ujdonság Csodaréztrombita

Bárki egy óra alatt megtanulhat fejta bármilyen nótát játszani. A „Csodaréztrombita” rendkívül erős vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép, tartós billentyűkkel ellátva ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal

csak 6 korona.

Wagner, „Hangszerkirály”

Országszerette elismert elsőrendű hangszertáruháza BUDAPEST, József-körút 15. — Fényképes hangszertár-jegyzék ingyen

ÓVASI FIGYELEM A FONTOS CZIMRE ÉS HAZSZAMBA

Nyomatott Weisz Márk könyvnyomdájában Csongrád,